

Staten gjorde det, vilde den altsaa være halvt interesseret i Nationalbanken; man vilde kunne udnytte hele den gamle Ledelse, saaledes som det altsammen arbejder og virker nu, og det forekommer mig, at det kunde i alle Tilfælde være en Overgangsordning. Man kan jo ikke skyde hele dette Spørgsmaal fra sig; det brænder rundt omkring i alle Lande netop for Tiden, og det vil ogsaa melde sig her. Vor Nationalbank vil sikkert lige saa lidt som vore andre Banker ret længe kunne undgaa, at Staten paa en eller anden Maade griber ind i dens Virksomhed, kontrollerende og regulerende. Forsaa vidt som Staten bliver direkte Aktionær i Nationalbanken, vil Spørgsmaalet for denne Banks Vedkommende løse sig af sig selv og paa fuldstændig frivillig Maade. Det forekommer mig, at alle Parter vilde være vel tjente dermed.

Jeg skal med disse Ord erklære, at det Parti, jeg tilhører, selvfølgelig vil være med til at søge dette Forslag fremmet paa en eller anden Maade, men at det langt fra principielt tilfredsstiller de Ønsker, vi nærer paa dette Omraade.

Birek: Forslaget om at gøre de midlertidige Dækningsregler permanente giver Anledning til at se paa, hvorledes Banken hidindtil har benyttet sine Dækningsregler, og hvilken Politik Banken har ført, for at man derigennem kan se, hvorvidt det er rigtigt at forlænge de midlertidige Regler. Nationalbanken er jo en privat Bank, retlig set med Hensyn til, hvem der ejer den, men med Hensyn til sine Formaal er den en offentlig Bank, som skulde administrere et Møntregale, administrere vor Betalingsbalance, og for saa vidt er Nationalbankens Forhold efter mit Skøn nok saa vigtigt som meget andet, der ellers kræver Lovgivningsmagts Sanktion og Villie; thi Banken skal jo sørge for, hvorledes vort økonomiske Liv skal ledes. Den skal passe sin Diskontopolitik og regulere Mængden af Omsætningsmidlerne efter det skiftende Behov; den skal lede vor Kreditudstedelse, passe, at den danske Pengekrone har Købeevne, altsaa virke ind paa Prisniveauet; den skal notere og bestemme vort Forhold til fremmed Valuta, den skal regulere saa vidt muligt vor Betalingsbalance, og derigennem kan den altsaa faa Indflydelse paa Importen og Eksporten, og den skulde helst, hvad den ikke har gjort, være i Stand til ogsaa at gribe ind, hvis Spekulationen gaar vilde Veje. Alle disse Forhold gør, at Nationalbankens Politik synes

mig at være noget af det vigtigste, navnlig i et Øjeblik, hvor hele Europas Pengeforhold staar saaledes, at de fleste Stater maa siges at være mere eller mindre bankerotte. Det forundrer mig paa en vis Maade, at vor Handelsstand ikke interesserer sig mere for denne Sag. Vor Nationalbank har beholdt en mærkelig Bureaukrati, den er tavs som Graven; hvad jeg ved om Nationalbanken, ved jeg væsentlig gennem udenlandske Blade og udenlandske Noteringer. Bankens Direktion er meget tavs, holder noget paa: „Vi alene vide“, og jeg gentager, at i et andet Land, hvis Handelsstand havde større offentlig Interesse, vilde man neppe have fundet sig deri, og der vilde fra Handelsstandens Side være kommet ret stærk Kritik.

Naar jeg ser paa de Dækningsregler, som det er foreslaaet at gøre permanente, er den første den, at der skal være en Guldfond paa 30 pCt. foruden nogen Smaaamønt, saaledes at det i alt bliver 33 pCt., endvidere Tilgodehavender hos Norges, Sveriges og Tysklands Rigsbanker, endvidere et vist Tilgodehavende hos andre Bankhuse efter Forholdet 100 til 122. Jeg vil gerne i Anledning af, hvad den ærede sidste Taler (Hans Nielsen [Skanderborg Amts 1ste Valgkreds]) sagde, udtale, at saaledes som Forholdene i Øjeblikket ligger, mener jeg, at de 30 pCt. er tilstrækkelige, ja, maaske oven i Købet rigelige. Jeg kunde godt tænke mig at gaa noget ned, hvis man vilde imødekomme mig paa et Punkt, som jeg anser for meget vigtigt, og det er, at der ikke blot skal være Gulddækning for Sedler, men ogsaa for a vista Fordringer, Fordringer, der kan forlanges indfrie med et Øjeblikks Varsel, Folio og Anfordringspenge. Dette er et Krav, som f. Eks. min Forgænger i Københavns 4de Valgkreds, Professor Scharling, Gang paa Gang har fremsat, han hævdede, at det var lige saa vigtigt at have Dækning for Folio som for Sedler; gennem Udræk af Anfordringspenge kan man bringe Banken i samme Forlegenhed som ved at forlange Sedler indløst. Som det ærede Medlem fra Æbeltoft ogsaa nævnedes, er det i øvrigt meget sjældent, at vi gaar helt hen til Grænsen af Gulddækning, at vi bruger vor Seddelreserve, det er faktisk saaledes, at vor Metalfond i 1911 var 50 pCt., i 1916 60 pCt., og i Dag er den 42 pCt., med andre Ord, vi har ikke benyttet vor Seddelreserve i det Omfang som Sverige og Norge, hvor Procenterne har været henholdsvis 35 og 28. I den Retning staar vor Nationalbank meget heldigt. Hvorvidt 30 pCt. er det